

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Републичке управе цивилне заштите
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ031-24

Бања Лука, 10.07.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод.....	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	15
	5. Припрема и доношење буџета.....	17
	6. Финансијски извјештаји.....	17
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	18
	6.1.1. Приходи и примици	18
	6.1.2. Расходи и издаци	20
	6.2. Имовина, обавезе и извори	24
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	24
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	26
	6.2.3. Обавезе и разграничења	27
	6.2.4. Властити извори.....	27
	6.2.5. Ванбилансна евиденција.....	27
	6.3. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	27
	6.4. Образложења уз финансијске извјештаје	27

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Републичке управе цивилне заштите који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 02; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондovima од 01 до 05 и Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2023. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Републичке управе цивилне заштите, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Републичке управе цивилне заштите чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Републичке управе цивилне заштите се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2023. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није извршен у складу са одредбама члана 17. став (5), 18. став (2), 20. став (1) тачке (3. и 4.) и 21. став (3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер пописне листе не садрже стварну и књиговодствену вриједност, а извјештај о извршеном попису имовине и обавеза не

садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза и преглед утврђених количинских разлика између стварног и књиговодственог стања и није извршено усаглашавање стварног и књиговодственог стања.

Као што је наведено под тачком 6.1.1. овог Извјештаја:

Прецијењени су трансфер и потраживања по основу трансфера унутар исте јединице власти за износ од 23.800 КМ, јер је трансфер који се односио на дознаку средстава Савјета министара Босне и Херцеговине, за трошкове настале по основу учешћа тима Управе цивилне заштите на пружању помоћи Словенији за отклањање последица од поплава (исплаћени са фонда 01), признат два пута по истом основу, што није у складу са чланом 109. став (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама, и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1 овог Извјештаја:

Прецијењени су расходи по основу коришћења роба и услуга и обавезе из пословања у земљи у најмањем износу од 32.230 КМ, а издаци за набавку превозних средстава су потцијењени за износ од 78.519 КМ, јер нису признати у периоду настанка, што није у складу са чланом 93. став (2) и 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.3. овог Извјештаја:

Издаци у земљи за отплату неизмирених обавеза из ранијих година прецијењени су за износ од 279.868 КМ, јер су исти исказани у периоду у коме нису измирене наведене обавезе, што није у складу са чланом 105. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.2.1. овог Извјештаја:

Републичка управа цивилне заштите није извршила почетно признавање опреме и залиха ситног инвентара, заштитне одјеће и обуће добијених из донације, по фер вриједности на датум стицања, што није у складу са чланом 27. и 60. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Прецијењена је нето вриједност постројења и опрема за износ од 34.922 КМ, а потцијењена потраживања за утврђене мањкове у истом износу, јер опрема за цивилну заштиту, која је пописом имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године, утврђена као мањак, није искњижена из пословних књига.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 10.07.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Негативно мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Републичке управе цивилне заштите за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу „Основ за негативно мишљење“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Републичке управе цивилне заштите за 2023. годину нису, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за негативно мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Правилник о начину утврђивања плата и других примања државних службеника и осталих запослених у Републичкој управи цивилне заштите, није у потпуности усклађен са одредбама Закона о платама запослених у органима управе и Посебним колективним уговором за запослене у Републичкој управи. Рад викендом је евидентиран као рад на државни празник те примијењен обрачун плате увећан за 50%, односно за додатних 35% за ноћне сате за све запослене, што није у складу са чланом 17. Закона о платама запослених у органима управе, а за обрачун увећања плате по основу накнаде за теренски додатак у висини од 10% од најниже цијене рада за запослене у области државне управе, нису прописани критеријуми.

Обрачун и исплате увећања основне плате за отежане услове рада извршен је на основу акта о процјени ризика на радном мјесту и у радној средини од 26.03.2019. године, што није у складу са чланом 16. став (2) Правилника о процјени ризика на радном мјесту и у радној средини, јер је поменутом акту о процјени ризика важност истекла.

Републичка управа цивилне заштите је вршила исплате запосленима у виду накнаде за смјештај у Сектору за деминирање приликом рада на терену (који је удаљен преко 70 километра од сједишта тима), што није у складу са Законом о платама запослених у органима управе и Посебним колективним уговором за запослене у органима управе.

Поступци и процедуре употребе службених возила и вођење евиденције о службеним возилима нису вршене у складу са чланом 5., 18. и 19. Правилника о условима и начину кориштења, управљања и одржавања службених моторних возила Републичке управе цивилне заштите.

Поступци и процедуре издавања и попуњавање путних налога за службена возила нису вршени у складу са чланом 3. став (4), 4. став (2), 5. и 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Извршене су набавке у вриједности од најмање 65.216 КМ путем директних споразума иако нису планиране, нити је донесена посебна одлука о покретању поступка набавке, а набавка услуга обуке спасилаца процијењене вриједности од 256.000 КМ је извршена на основу одлуке директора без измјене плана набавки, што није у складу са чланом 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама.

Осим тога, набавке роба и услуга у најмањем износу од 88.013 КМ (услуге редовних и ванредних љекарских прегледа запослених и услуге превоза у вези предузимања мјера на сузбијању афричке куге свиња) су извршене без провођења процедура прописаних Законом о јавним набавкама, што није у складу са чланом 6. истог закона.

Код више набавки, нису документоване активности у вези са истраживањем тржишта, што није у складу са чланом 14а. Закона о јавним набавкама. Код набавки резервних дијелова за возила (26.600 КМ) и рачунарске опреме (11.200 КМ) извршено је дијелење предмета набавки на више директних споразума, што није у складу са чланом 15. став (7) поменутог закона.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Републичке управе цивилне заштите обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Републичке управе цивилне заштите.

Бања Лука, 10.07.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 17. став (5), 20. став (1) тачка (2., 3. и 4.) и 21. став (3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) изврши усаглашавање помоћне књиге за основна средства и главне књиге и исте организују и воде на начин да се обезбиједи контрола и исправност унесених података, усклађивање промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи врши континуирано, односно прије сачињавања финансијских извјештаја у складу са чланом 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 3) издаци који настају по основу измирења обавеза из претходних година који нису теретили расходе (осим обрачунских), евидентирају у складу са чланом 105. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) пословни објекти и земљиште који су стечени заједно (у једној пословној трансакцији), приликом почетног признавања, обрачунају и евидентирају посебно (исти чине одвојива средства), сходно параграфу 74 МРС - ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема
- 5) почетно признавање опреме и залиха ситног инвентара, заштитне одјеће, обуће добијене из донације, врши по фер вриједности на датум стицања у складу са чланом 27. и 60. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и у складу са параграфом 30 МРС-ЈС 17 – Некретнине постројења и опрема,
- 6) обрачун амортизације врши у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике, а у случају одступања од прописаних амортизационих стопа, донесе одговарајући интерни акт сходно члану 5. наведеног Правилника и
- 7) књиговодствено евидентирање расхода и издатака за нефинансијску имовину, врши у складу са чланом 93. став (2) и 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) интензивирају активности на успостављању система финансијског управљања и контроле према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу управљања ризицима, дефинисања кључних пословних процеса и књиге пословних процеса и сходно члану 19. став (1) наведеног закона, успостави јединица интерне ревизије,
- 2) Правилник о начину утврђивања плата и других примања државних службеника и осталих запослених у Републичкој управи цивилне заштите, усклади са одредбама Закона о платама запослених у органима управе и Посебним колективним уговором за запослене у Републичкој управи и сходно

- наведеном врши обрачун плата и накнада за запослене, а на основу уредне и ажурне евиденције о присуству на раду,
- 3) обрачун и исплате увећања плате по основу отежаних услова рада, врши на основу важећег акта о процјени ризика, донесеног у складу са чланом 13. став (3) Закона о заштити на раду и чланом 16. став (2) Правилника о процјени ризика на радном мјесту и у радној средини,
 - 4) уреди област употребе и права на накнаду употребе фиксних и мобилних телефона и да се прописана правила примјењују,
 - 5) изврши увид у стање уступљених објеката и опреме на привремено коришћење, у сврху заштите, дефинисања будућег статуса и лоцирања наведених средстава,
 - 6) интерним актом пропише мјесто рада за све запослене и распоред радног времена за конкретна радна мјеста, сходно члану 67. Закона о раду, а у случају потребе за другачијом организацијом радног времена, сходно члану 69. наведеног закона, изврши прерасподјела радног времена,
 - 7) заснивање радног односа врши у складу са чланом 50. Закона о државним службеницима, а коефицијенти за обрачун плата утврђују у складу са Законом о платама запослених у органима управе,
 - 8) издавање и попуњавање путних налога за службена возила врши у складу са чланом 3., 4., 5. и 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
 - 9) утврди норматив потрошње горива у складу са чланом 19. Правилника о условима и начину кориштења, управљања и одржавања службених моторних возила Републичке управе цивилне заштите, одреди листа паркинг мјеста за службена возила сходно члану 5. Правилника и врши оцјена оправданости утрошених средстава за коришћење службених возила сходно члану 18. наведеног Правилника,
 - 10) изврши свеобухватна анализа појединачних задужења (реверса) сталних средстава и у вези са тим даљња поступања, сходно тачки 6.9.2. Инструкције о евиденцији материјално техничких средстава, ситног инвентара и материјала Републичке управе цивилне заштите и да се успостави евиденција ускладиштене опреме, ситног инвентара и материјала (тачка 8.6. наведене Инструкције),
 - 11) врши суштинска контрола исправности улазних књиговодствених исправа (рачуна) у складу са чланом 9. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и примјењује двојни потпис у складу са чланом 9. став (3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору у Републици Српској, а књига улазних фактура води у складу са чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
 - 12) уговори о дјелу закључују у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду,
 - 13) налози за службено путовање запослених у земљи и иностранству, попуњавају у складу са тачком XV став (1. и 3.), а извјештаји подносе у роковима прописаним тачком XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској и
 - 14) покретање, избор поступака и провођење набавки врши у складу са чланом 6., 14а, 15. став (7), 17. став (1., 3. и 5), Закона о јавним набавкама, донесе интерни правилник о набавкама (члан 13.) и потпише изјава о непостојању сукоба интереса (члан 52.), а успостављање и рад комисије за набавке, врши у складу са чланом 6., 7. и 9. Правилника о успостављању и раду комисије за набавке.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о републичкој управи,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2023. годину,
- Одлука о усвајању буџета за 2023. годину и Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2023. годину,
- Закон о трезору, члан 39., 205. и 207,
- Закон о државним службеницима,
- Закон о раду, члан 67, 69 и 205-208,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4 и 9 -11,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о доприносима,
- Закон о заштити од пожара, члан 85,
- Закон о заштити на раду,
- Правилник о процјени ризика на радном мјесту и у радној средини,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26 и 27,
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- Правилник о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Одлука о утврђивању цијене рада,
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога и
- Упутство о начину обрачуна трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Републичка управа цивилне заштите (у даљем тексту: Управа цивилне заштите), као самостална републичка управна организација, обавља управне и друге стручне послове дефинисане чланом 36. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23) и чланом 19. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 121/12, 46/17 и 111/21).

Програм цивилне заштите Републике Српске доноси Народна скупштина Републике Српске (на приједлог Владе Републике Српске) и њиме се одређују циљеви, политика и стратегија цивилне заштите у Републици Српској за најмање пет година. Активности Управе цивилне заштите су праћење, усклађивање и спровођење утврђене политике и смјерница и обезбјеђење извршења закона и других прописа у области заштите и спасавања у ванредним ситуацијама; израда програма заштите и спасавања у Републици; израда програма за смањење ризика од елементарних непогода и друге несреће у Републици; усклађивање и спровођење политике из области цивилне заштите у систему заштите и спасавања; израда методологија за израду Процјене угрожености од елементарних непогода и израду Плана заштите и спасавања од елементарних непогода, као и израде наведених докумената; организација и обучавање службе цивилне заштите; учествовање у научноистраживачким пројектима у области заштите и спасавања; доношење упутства и инструкције за рад надлежне организационе јединице цивилне заштите општине, односно града: уклањање и уништавање неексплодираних убојних средстава - НУС и мина, вођење евиденције у области заштите и спасавања и други послови из области цивилне заштите у систему заштите и спасавања.

Управом цивилне заштите руководи директор који је за свој рад одговоран Влади Републике Српске.

Сједиште Управе цивилне заштите је у Источном Сарајеву, а подручна одјељења су организована у Бањој Луци, Бијељини, Добоју, Сокоцу и Требињу.

Средства за рад Управе цивилне заштите обезбијеђена су из буџета Републике Српске и донација.

Управа цивилне заштите обавља пословање преко Јединственог рачуна трезора чија је Главна књига у цјелости саставни дио Главне књиге трезора Републике Српске (у даљем тексту: ГКТ).

Управа цивилне заштите је у складу са чланом 20. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14) доставила Примједбу на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Републичке управе цивилне заштите за период 01.01-31.12.2023. године, на основу које је извршена преформулација дијела налаза. Примједба је таквог карактера да нема суштински утицај на остале налазе, препоруке и дато мишљење. Уз коначан извјештај достављен је и одговор на дате примједбе.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је провјеру провођења препорука датих у Извјештају о проведеној финансијској ревизији Републичке управе цивилне заштите за период 01.01-31.12.2017. година и о томе

сачинила Извјештај о статусу препорука датих приликом финансијске ревизије Републичке управе цивилне заштите за 2017. годину (број ИП006-22), у којем је закључено да је од укупно четири дате препоруке, једна препоруке проведена, двије нису проведене, а једна је дјелимично проведена.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Републичкој управи цивилне заштите („Службени гласник Републике Српске”, број 62/15, 81/16, 105/16, 20/18, 90/22, 62/23 и 91/23), систематизована су 94 радна мјеста са 186 извршилаца (31 радно мјесто државних службеника са 36 извршилаца, 57 радних мјеста намјештеника за 144 извршиоца и шест радних мјеста за извршиоце које именује Влада Републике Српске).

На дан 31.12.2023. године у Управи цивилне заштите је било запослено 187 извршилаца, од чега 160 на неодређено вријеме (30 државних службеника и 130 намјештеника), 21 на одређено вријеме (8 државних службеника и 13 намјештеника) и шест именованих лица (директор, замјеник директора, главни инспектор и три помоћника директора).

Чланом 42. Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16), прописано је да Влада Републике Српске именује вршиоце дужности на период од 90 дана, без спровођења поступка јавне конкуренције, с тим да се за исто радно мјесто акт о постављењу може донијети још највише два пута узастопно. Влада Републике Српске је актима о постављењу именовала вршиоца дужности директора, замјеника директора, главног инспектора и два помоћника директора Управе за цивилну заштиту на период од 90 дана, с тим да су за наведена радна мјеста акти о постављењу донесени више пута узастопно.

Правилник о начину утврђивања плата и других примања државних службеника и осталих запослених у Републичкој управи цивилне заштите, није усклађен са одредбама Закона о платама запослених у органима управе и Посебним колективним уговором за запослене у Републичкој управи, а самим тим и обрачун личних примања који је вршен према овом Правилнику није усклађен са наведеним прописима. Наиме, у одређеним ситуацијама, евиденција о присуству на раду није у потпуности вођена уредно, односно на начин да се обезбиједи валидни подаци за обрачун накнаде за теренски додатак и других накнада. Рад викендом је евидентиран као рад на државни празник те примијењен обрачун плате увећан за 50%, односно за додатних 35% за ноћне сате за све запослене, што није у складу са чланом 17. Закона о платама запослених у органима управе, којим је прописано да запослени који по налогу руководиоца раде дуже од пуног радног времена, за сваки сат прековременог радног времена имају право на један сат компензирајућег радног времена, а да се ово вријеме прерачунава тромјесечно у слободне дане и сате, које запослени треба да искористе најкасније у року од шест мјесеци.

Обрачун накнаде за превоз је вршен на нивоу пуне цијене мјесечне карте, која се доказивала потврдом превозника. Увидом у евиденције на основу којих је вршен обрачун накнаде за превоз утврђено је да обрачун исте није вршен само за дане на раду, већ је накнада исплаћивана у висини пуне цијене мјесечне карте и у случајевима када је лице долазило на посао само један или два дана, иако куповина мјесечне карте није документована (исплата пуне цијене мјесечне карте и за један дан превоза оправдана је само у ситуацијама када је куповина мјесечне карте документована).

Управа цивилне заштите није својим интерним актом ближе одредила обрачун накнаде трошкова превоза за запослене који не користе јавни превоз већ друге начине превоза, тј. у ситуацијама када не постоји обавеза да се документује куповина мјесечне карте.

Управа цивилне заштите је вршила исплате запосленим у виду накнаде за смјештај у Сектору за деминирање приликом рада на терену (који је удаљен преко 70 километра од сједишта тима), у укупном износу од 20.405 КМ за 2023.годину, што није у складу са Законом о платама запослених у органима управе и Посебним колективним уговором за запослене у органима управе.

Обрачун и исплате увећања основне плате за отежане услове рада у бруто износу од 145.537 КМ, извршен је на основу акта о процјени ризика на радном мјесту и у радној средини од 26.03.2019. године, што није у складу са чланом 16. став (2) Правилника о процјени ризика на радном мјесту и у радној средини („Службени гласник Републике Српске“, број 66/08), јер је поменутом акту о процјени ризика важност истекла у марту 2022. године.

За обрачун увећања плате по основу накнаде за теренски додатак у висини од 10% од најниже цијене рада за запослене у области државне управе, нису прописани критеријуми, односно није утврђено који конкретни рад ван радног мјеста се сматра теренским радом.

Ревизијским испитивањем утврђено је да, код одређеног броја запослених, подаци који се односе на године стажа осигурања, а које су основ за обрачун увећања основне плате по основу минулог рада, нису усаглашени (и кориговани) са подацима који су на захтјев Управе цивилне заштите достављени од стране Фонда ПИО крајем 2023. године. У мају 2024. године извршено је усаглашавање.

Интерним актима (рјешењем о пријему и распореду на радно мјесто, уговором о раду или другим одговарајућим актом) Управе цивилне заштите за запослене, није прописано мјесто рада (за запослене у Сектору за деминирање, који већи дио радног времена проводе на терену, није утврђено мјесто доласка на посао - сједиште боравка на послу ван теренског рада) и распоред радног времена сходно члану 67. Закона о раду - „Службени гласник Републике Српске“, број 1/16, 66/18, 91/21 – Одлука Уставног суда, 119/21, 112/23 и 39/24 (дио запослених ради скраћено радно вријеме или у турнусима), а у сврху обезбјеђења одговарајућих евиденција на основу којих се врши обрачун плата и накнада.

Три лица су запослена на одређено вријеме због повећаног обима посла (од 01.09-31.12.2023.године) на систематизовано радно мјесто стручног сарадника за персоналне послове (систематизован је један извршилац, услов VI степен стручне спреме – Виша школа) које је упражњено, што није у складу са чланом 50. Закона о државним службеницима. Измјеном Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста из октобра 2023. године, умјесто наведеног радног мјеста са једним извршиоцем (са Вишом стручном спремом) предвиђена су два радна мјеста са ВСС (виши стручни сарадник за персоналне послове и виши стручни сарадник за правне послове), а за три већ запослена лица на одређено вријеме обрачун плате је и даље вршен према коефицијенту за ВШС утврђеном у Правилнику прије његове измјене (нижи од прописаног коефицијента), док је за радна мјеста портир, кафе-кухарица, ауто механичар, ауто електричар одређен коефицијент стручног сарадника са средњом стручном спремом (виши од прописаног), што није у складу са чланом 13. став (1) Закона о платама запослених у органима управе.

У појединим случајевима није вршена суштинска и формална контрола исправности улазних рачуна и друге пратеће књиговодствене документације, што није у складу са чланом 9. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20), јер су подаци унесени у пословне књиге, а да претходно није у писаном облику потврђено да је та исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја. У појединим случајевима, рачуни нису одобрени од стране директора, што није у складу са чланом 9. став (3) тачка 3. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) којим је

прописан систем двојног потписа, односно да ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца субјекта и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица. Књига улазних фактура није вођена хронолошки, према датуму пријема, што није у складу са чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Ревизијским испитивањем је утврђено да су у појединим случајевима путни налози за службена возила издавани на период дужи од 30 дана, што није у складу са чланом 3. став (4) Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“, број 74/17), у појединим случајевима недостаје потпис возача или овлашћеног лица (члан 4. став 2. Правилника), а приликом издавања путног налога нису евидентирани мјесто и датум издавања. Такође, евиденција о издатим путним налозима (књига путних налога), није вођена у складу са чланом 5. наведеног Правилника, јер дио путних налога не садржи датум издавања путног налога, име и презиме возача, а евиденција није вођена нумеричким и хронолошким редом. У дијелу путних налога, нису попуњене рубрике везане за релације кретања, пређене километре и потпис лица које је управљало возилом, а у појединим случајевима утврђено је да су возилима управљала лица на чије име није издат путни налог. Путни налози нису достављани у прописаном року.

Норматив потрошње горива није утврђен у складу са чланом 19. Правилника о условима и начину кориштења, управљања, одржавања службених моторних возила Републичке управе цивилне заштите. Није утврђена листа паркинг мјеста за службена возила сходно члану 5. Правилника и није документована оцјена оправданости трошења средстава за кориштење службених возила, сходно члану 18. Правилника. Увидом у евиденцију потрошње горива утврђено је да иста није у потпуности усаглашена са путним налозима за возила.

Путни налози за запослене нису издавани у форми која је прописана тачком XV Прилог 2. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21), јер не садрже потпис лица које путује, послове које лице обавља, датум поласка и датум повратка, регистарски број возила, а у појединим случајевима налози нису поднесени у прописаном року од седам дана од дана завршетка службеног путовања, уз претходну овјеру послодавца, сходно тачки XVII наведене одлуке.

Управа цивилне заштите је закључила више уговора о дјелу током цијеле године за послове чистачице, уговор на годину дана за посао који је био континуиран, а односи се на административне послове везане за довођење набављеног хеликоптера у функцију, као и уговоре са четири лица за период од два мјесеца (новембар и децембар) за текуће поправке, ношење службене поште, одржавање паркинга и контролу улаза и излаза, што није у складу са чланом 205. Закона о раду којим је прописано да послодавац може са одређеним лицем да закључи уговор о дјелу ради обављања послова који имају за предмет самосталну израду или оправку одређене ствари, самостално извршење одређеног физичког или интелектуалног посла.

Правилником о кориштењу фиксних телефона, мобилних телефона и интернета Републичке управе цивилне заштите, нису прописана ограничења кориштења фиксних телефона, а Одлуком директора за 92 корисника (од укупно 187 запослених лица) одобрено је укључење у ВПН мрежу. Ревизијом су, у појединим случајевима, утврђена прекорачења прописаног лимита која су призната на терет расхода Управе цивилне заштите.

Ревизијом је утврђено, да на дан биланса главна и помоћна књига основних средстава нису међусобно усаглашене (нето вриједност у главној књизи у односу на помоћну евиденцију исказана је више за 52.998 КМ), што није у складу са чланом 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске којим је прописано да се усклађивање промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној

књизи, врши континуирано, а најкасније непосредно прије пописа имовине и обавеза, односно прије сачињавања финансијских извјештаја. Према достављеној изјави лица које врши одржавање програма за помоћну евиденцију основних средстава, проблем се односио на чување одређених података у програму који су требали бити трајно уклоњени у ранијем периоду, али због неодговарајућих софтверских поставки то се није десило. У току ревизије извршене су измјене неправилно постављених подешавања у програмској апликацији.

Управа цивилне заштите је Информацијом од 28.10.2020. године упознала Владу Републике Српске о пројекту WACOM – „Управљање ванредним ситуацијама у сливу ријеке Саве“. У Закључку Владе од 30.12.2020. године наведено је да се Управа цивилне заштите задужује да о свим активностима у вези реализације овог пројекта редовно извјештава Владу. Управа цивилне заштите није сачинила коначан извјештај о реализацији наведеног пројекта, нити је вршено извјештавање Владе о континуираној реализацији пројекта у периоду 2021-2023. година, што није у складу са тачком 3 наведеног Закључка.

У 2022. години, на основу Закључка Владе и јавног огласа извршена је набавка објекта за потребе Логистичког центра у Подручном одјељењу у Бања Луци (лоцираног у Трну) и за оснивање Центра за обуку и оспособљавање у Подручном одјељењу у Бијељини (лоцираног у Угљевику) која је финансирана из буџетских средстава јавних инвестиција. Објекат набављен у сврху оснивања Центра за обуку и оспособљавање, стављен је у употребу у јануару 2023. године, а до завршетка ове ревизије, Управа цивилне заштите није предузела одговарајуће активности, односно није сачинила план (пројекат) реализације циљева, да би се наведена инвестиција привела намјени (идејно рјешење, потребна средства и потребни стручни кадар за вршење обуке, динамика провођења планираних активности, односно временски оквир реализације пројекта и др.).

Код складиштења, односно стављања у употребу дијела опреме за цивилну заштиту, није извршено задужење лица путем реверса, што није у складу са тачком 6.9.2. Инструкције о евиденцији материјално техничких средстава, ситног инвентара и материјала Републичке управе цивилне заштите (прилог 8. наведене Инструкције - образац задужења). Вођење евиденције о ускладиштеној опреми, инвентару и материјалу у магацинима који се налазе у подручним одјељењима, није вршено у складу са тачком 8.6. наведене Инструкције.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22), Управа цивилне заштите је сачинила План рада на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола за 2023. годину и Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима. Књига пословних процеса, Регистар ризика и Стратегија управљања ризицима нису донесене, сходно тачки 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17). Иако је оперативни буџет Управе цивилне заштите већи од 10 милиона КМ, иста није успоставила јединицу интерне ревизије, што није у складу са чланом 19. став (1), тачка 1. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

У складу са Одлуком о попису и формирању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа. Ревизијским испитивањем утврђено је да попис имовине и обавеза није извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21) - у даљем тексту:

Правилник, јер након извршеног натуралног пописа и сачињавања листи са стварним количинама, унос вриједности пописане сталне имовине и инвентара по врстама, није извршен на одговарајућим пописним листама тако да исте не садрже стварну и књиговодствену вриједност, што није у складу са чланом 17. став (5) Правилника. Пописом сталних и заштитних средстава добијених из донације без појединачних цијена у 2023. години (средства нису евидентирани у пословне књиге до дана пописа), утврђен је количински мањак средстава у односу на достављену спецификацију донатора, али исто није презентовано у извјештају о попису. Такође, у извјештају о попису нису наведени подаци о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису и упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине, што није у складу са чланом 20. став (1) тачке (2., 3. и 4) Правилника. Након извршеног пописа није извршено усаглашавање стварног и књиговодственог стања, што није у складу са чланом 21. став (3) Правилника (у Одлуци о утврђивању разлике и начину отклањања утврђених разлика између стања имовине и обавеза утврђених пописом и њиховог књиговодственог стања, наведено је да се дио утврђеног мањка опреме за коју не постоје реверси о задужењу, не искњижава из пословних књига док се не утврди одговорност запослених за наведени мањак – до завршетка ове ревизије наведена активност није проведена).

Сходно горе наведеном и под тачкама 4., 6.1.1., 6.1.2.1., 6.1.2.2., 6.2.1 и 6.2.2. извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **интензивирају активности на успостављању система финансијског управљања и контроле према доредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу управљања ризицима, дефинисања кључних пословних процеса и књиге пословних процеса и сходно члану 19. став (1) наведеног закона, успостави јединица интерне ревизије,**
- **Правилник о начину утврђивања плата и других примања државних службеника и осталих запослених у Републичкој управи цивилне заштите, усклади са одредбама Закона о платама запослених у органима управе и Посебним колективним уговором за запослене у Републичкој управи и сходно наведеном врши обрачун плата и накнада за запослене, а на основу уредне и ажурне евиденције о присуству на раду,**
- **интерним актом пропише мјесто рада за све запослене и распоред радног времена за конкретна радна мјеста, сходно члану 67. Закона о раду, а у случају потребе за другачијом организацијом радног времена, сходно члану 69. наведеног закона, изврши прерасподјела радног времена,**
- **обрачун и исплате увећања плате по основу отежаних услова рада, врши на основу важећег акта о процјени ризика, донесеног у складу са чланом 13. став (3) Закона о заштити на раду и чланом 16. став (2) Правилника о процјени ризика на радном мјесту и у радној средини,**
- **заснивање радног односа врши у складу са чланом 50. Закона о државним службеницима, а коефицијенти за обрачун плата утврђују у складу са Законом о платама запослених у органима управе,**

- издавање и попуњавање путних налога за службена возила врши у складу са члановима 3., 4., 5. и 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
- налози за службено путовање запослених у земљи и иностранству, попуњавају у складу са тачком XV став (1. и 3.), а извјештаји подносе у роковима прописаним тачком XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- утврди норматив потрошње горива у складу са чланом 19. Правилника о условима и начину кориштења, управљања и одржавања службених моторних возила Републичке управе цивилне заштите, одреди листа паркинг мјеста за службена возила сходно члану 5. Правилника и врши оцјена оправданости утрошених средстава за кориштење службених возила сходно члану 18. наведеног Правилника,
- уреди област употребе и права на накнаду употребе фиксних и мобилних телефона и да се прописана правила примјењују,
- изврши усаглашавање пословних књига и исте организују и воде на начин да се обезбиједи контрола и исправност унесених података, усклађивање промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи врши континуирано, а најкасније непосредно прије пописа имовине и обавеза, односно прије сачињавања финансијских извјештаја у складу са чланом 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- изврши свеобухватна анализа појединачних задужења (реверса) сталних средстава и у вези са тим даљња поступања, сходно тачки 6.9.2. Инструкције о евиденцији материјално техничких средстава, ситног инвентара и материјала Републичке управе цивилне заштите и да се успостави евиденција ускладиштене, опреме, ситног инвентара и материјала (тачка 8.6. наведене Инструкције),
- врши суштинска контрола исправности улазних књиговодствених исправа (рачуна) у складу са чланом 9. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и примјењује двојни потпис у складу са чланом 9. став (3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору у Републици Српској, а књига улазних фактура води у складу са чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и
- поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са чланом 17. став (5), 20. став (1) тачка (2., 3. и 4.) и 21. став (3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

4. Набавке

Управа цивилне заштите је Планом јавних набавки за 2023. годину, планирала провођење поступака јавних набавки процијењене вриједности од 803.500 КМ (износи наведени у овој тачки извјештаја су без укљученог пореза на додату вриједност) и то за набавку роба (575.000 КМ) и услуга (228.500 КМ). Укупно су планирана 44 поступка јавних набавки из средстава буџета Управе цивилне заштите. Ревизијом је утврђено да је План јавних набавки објављен на порталу јавних набавки 07.04.2023. године, што није у складу с чланом 17. став (5) Закона о јавним набавкама, којим је прописано да се план набавки објавља у року од 30 дана од дана усвајања буџета.

Према извјештају о проведеним поступцима јавних набавки у 2023. години, покренуто је и окончано 217 поступака, укупне вриједности од 868.314 КМ, од чега четири отворена поступка у вриједности од 616.483 КМ, 13 поступака проведених путем Конкурентског захтјева у износу од 110.457 КМ и 200 директних поступака у вриједности од 141.373 КМ. Највећи дио набавки се односи на набавку погонског горива за теренска и службена моторна возила (228.760 КМ), услуга осигурања лица запослених у програму деминирања и осигурање спасилаца (134.479 КМ), услуга обуке спасилаца (249.500 КМ) и услуга осигурања моторних возила (37.986 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћено је 25 поступака набавки у укупној вриједности од 750.633 КМ (87% у односу на укупно уговорену вриједност набавки) и то, три процедуре јавне набавке проведене отвореним поступком у вриједности од 612.739 КМ, пет процедура јавне набавке проведене путем конкурентског захтјева од 73.722 КМ и 17 поступака јавне набавке проведених путем директног споразума укупне вриједности од 64.181 КМ.

Ревизијом је утврђено да су набавке у вриједности од најмање 65.216 КМ проведене путем директног споразума (видео надзор, набавка значки, лиценци, грађевинског материјала, услуге превоза и обука ватрогасаца) иако нису планиране, нити су донесене посебне одлуке о покретању поступка набавке, а набавке финансиране из средстава посебних намјена по члану 85. Закона о заштити од пожара укупне процијењене вриједности од 1.086.000 КМ (набавка услуга обуке спасилаца од 256.000 КМ и комплета личне заштите ватрогасно-спасилачке опреме од 836.500 КМ - набавка је поништена у априлу 2024. године) покренуте су на основу одлуке директора без измјене Плана јавних набавки, што није у складу са чланом 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама“. Набавка погонског горива за теренска и службена моторна возила процијењене вриједности од 240.000 КМ, покренута је прије објаве плана набавки.

Управа цивилне заштите није донијела интерни правилник којим би прописала организација и ефикасно вршење набавки и није потписана изјава о непостојању сукоба интереса представника Управе цивилне заштите, што није у складу са чланом 13. и 52. Закона о јавним набавкама.

Код више набавки (набавка, услуга ангажовања машина и превоза истих на пружању међународне помоћи Републици Словенији након поплава, услуга обуке спасилаца и највећег дијела набавки проведених путем директног споразума), нису документоване активности у вези са истраживањем тржишта, што није у складу са чланом 14а. Закона о јавним набавкама. Код набавки резервних дијелова за возила (26.600 КМ) и рачунарске опреме (11.200 КМ), извршено је дијељење предмета набавки на више директних споразума, што није у складу са чланом 15. став (7) Закона.

Ревизијским испитивањем утврђено је да Управа цивилне заштите није провела поступке јавних набавки роба и услуга у најмањем износу од 88.013 КМ (услуге редовних и ванредних љекарских прегледа запослених и услуге превоза у вези предузимања мјера на сузбијању афричке куге свиња), што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је уговорни орган дужан да додјељује уговоре о јавној набавци роба, услуга и радова примјењујући поступке дефинисане наведеним законом и подзаконским актима.

У вези рада комисије за набавке утврђено је да није формирана комисија за сваку набавку (комисија која је проводила све процедуре јавних набавки формирана је Рјешењем директора из 2018. године), није доносила пословник о раду комисије, нису потписане изјаве о непристрасности чланова комисије за сваку набавку, у већини случајева именован је паран број чланова комисије, а у одређеним случајевима мањи

од прописаног броја чланова, што није у складу са чланом 6., 7. и 9. Правилника о успостављању и раду комисије за набавке.

Препоручује се директору да обезбиједи да се покретање, избор поступака и провођење набавки врши у складу са чланом 6., 14а., 15. став (7), 17. став (1., 3. и 5.), Закона о јавним набавкама, донесе интерни правилник о набавкама (члан 13.) и потпише изјава о непостојању сукоба интереса (члан 52.), а успостављање и рад комисије за набавке, врши у складу са чланом 6., 7. и 9. Правилника о успостављању и раду комисије за набавке.

5. Припрема и доношење буџета

Управа цивилне заштите је у прописаном року доставила Министарству финансија Републике Српске буџетски захтјев у складу са Инструкцијом број 1 за период 2023-2025. година.

Путем Инструкције број 2 поднесен је захтјев за буџетска средства у складу са предложеним буџетским ограничењем за 2023. годину у укупном износу од 13.183.300 КМ. Уз буџетски захтјев достављен је и захтјев за додатним буџетским средствима у износу од 2.000.000 КМ.

Одлуком о усвајању буџета Републике Српске за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 112/22), приходи Управе цивилне заштите остварени по посебним прописима (фонд 02), планирани су у износу од 4.290.000 КМ, неутрошена средства по основу прихода остварених по посебним прописима из ранијег периода планирана су у износу од 500.000 КМ, а буџетски оквир је одобрен у износу од 14.229.600 КМ.

Одлуком о усвајању Ребаланса буџета Републике Српске за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 99/23), приходи Управе цивилне заштите остварени по посебним прописима (фонд 02), планирани су у износу од 4.290.000 КМ, неутрошена средства по основу прихода остварених по посебним прописима из ранијег периода планирана су у износу од 2.890.500 КМ, а буџетски оквир је одобрен у износу од 15.416.600 КМ, и то за расходе за лична примања запослених (6.996.300 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (2.170.800 КМ), издатке за произведену сталну имовину (6.232.500 КМ), издатке за залихе материјала, робе и ситног инвентара (10.000 КМ) и остале издатке (79.000 КМ).

Након усвајања Ребаланса буџета Републике Српске, у оквиру Управе цивилне заштите извршено је пет реалокација средстава у укупном износу од 528.000 КМ, од чега три реалокације рјешењем Владе Републике Српске у износу од 520.000 КМ и двије реалокације рјешењем директора у износу од 8.000 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која прописује процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Управа цивилне заштите има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према члану 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22) врши извјештавање на нивоу Управе цивилне заштите. Управа цивилне заштите је излистала и сачинила прописане обрасце годишњих извјештаја Образац 2.01 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 2.02 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 02, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину

исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Приходи (осим обрачунских) и примици исказани су у износу од 4.543.656 КМ (приходи на фонду 01 се у складу са прописима не планирају на нивоу буџетског корисника), на фонду 02 планирани су у износу од 4.290.000 КМ, а исказани у износу од 3.933.151 КМ (92% у односу на планиране). Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 378.775 КМ.

Расходи (осим обрачунских) и издаци исказани су у износу од 9.893.013 КМ (од чега на фонду 01 у износу од 8.197.220 КМ - 97% у односу на Ребаланс буџета, на фонду 02 од 1.280.399 КМ - 16% у односу на Ребаланс буџета, на фонду 03 у износу од 224.834 КМ и на фонду 05 од 190.560 КМ). Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 1.135.211 КМ. На појединим позицијама извршење буџета је веће у односу на буџетски оквир планиран Ребалансом буџета и исто је одобрено дозвољеним реалокацијама буџетских средстава.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици исказани су у укупном износу од 4.922.431 КМ (на фонду 01 у износу од 595.565 КМ, фонду 02 од 3.933.151 КМ, фонду 03 од 249.300 М и фонду 05 од 144. 415 КМ) од тога приходи (укључујући приходе обрачунског карактера) у износу од 4.838.578 КМ и примици у износу од 83.853 КМ.

Приходи Управе цивилне заштите односе се на непореске приходе у износу од 3.940.075 КМ (на фонду 01 од 6.924 КМ и фонду 02 од 3.933.151 КМ), грантове од 280.615 КМ (фонд 03 у износу од 225.000 КМ и фонд 05 од 55.615 КМ), трансфере унутар исте јединице власти од 239.113 КМ (фонду 01 од 126.013 КМ, фонду 03 од 24.300 КМ и фонд 05 од 88.800 КМ) и приходе обрачунског карактера у износу од 378.775 КМ.

Непорески приходи се највећим дијелом (3.933.151 КМ) односе на приходе исказане на фонду 02, остварене по основу члана 85. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", број 94/19), односно средства за реализацију посебних мјера заштите од пожара коју уплаћују сва привредна друштва и остала правна лица у Републици Српској у висини од 0,03% од пословног прихода. Управи цивилне заштите се на посебан рачун уплаћује 40% наведених средстава, а користе се за обуку и опремање ватрогасно-спасилачких јединица у Републици Српској, у складу са планом који доноси Управа цивилне заштите у координацији са Ватрогасним савезом Републике Српске. Влада Републике Српске је актом од 08.06.2023. године дала сагласност на План утрошка финансијских средстава са посебног рачуна Управе цивилне заштите којим су за обуке ватрогасаца-спасилаца планирана средства од 718.500 КМ, за ватрогасно-спасилачке јединице у функцији противпожарне заштите у износу од 3.592.500 КМ и ватрогасно-спасилачке јединице у функцији цивилне заштите у износу од 479.000 КМ. Извјештај о утрошку средстава посебних намјена Управа цивилне заштите је доставила Влади Републике Српске 18.03.2024. године (према члану 85. став 9. Закона о заштити од пожара, крајњи рок за доставу извјештаја је 15. јануар наредне године), на који је Влада дала сагласност 29.03.2024. године. Према наведеном извјештају средства посебних намјена су остварена у износу од 3.931.998 КМ, а утрошена у износу од 301.694 КМ за обуку ватрогасаца-спасилаца, а за износ од 979.000 КМ извршена је резервација средстава за набавку комплета личне заштитне опреме за ватрогасце-спасиоце.

Укупно неутрошена средства по основу накнаде по члану 85. Закона о заштити од пожара из 2023. године и ранијих година која се преносе у 2024. годину износила су 2.890.500 КМ.

Грантови исказани на фонду 03 у износу од 225.000 КМ односе се на грантове у земљи, односно на грант Савјета министара Босне и Херцеговине за трошкове настале ангажовањем запослених и материјално-техничких средстава Управе цивилне заштите на пружању помоћи у поплавама које су погодиле Републику Словенију. На фонду 05 исказан је грант из иностранства у износу од 55.615 КМ по пројекту WACOM – „Управљање ванредним ситуацијама у сливу ријеке Саве“.

Трасфери исказани на фонду 01 односе се на трансфер по пројекту WACOM – „Управљање ванредним ситуацијама у сливу ријеке Саве“ (102.213 КМ) и трансфер по гранту Савјета министара Босне и Херцеговине за помоћ Словенији за отклањање последица од поплава (23.800 КМ).

Управа цивилне заштите је од 2020. године у статусу партнера WACOM пројекта (у периоду од 2015-2019 је имала консултантску улогу), задатак/резултат пројекта је квалитетнији и ефикаснији одговор на ванредне ситуације изазване случајним загађењем и поплавама транснационалних димензија.

Трансфер средстава из буџета Републике Српске исказан на фонду 03 по гранту Савјета министара Босне и Херцеговине, за трошкове настале по основу учешћа тима Управе цивилне заштите на пружању помоћи Словенији за отклањање последица од поплава који су исплаћени са фонда 01 (евидентирано по упутству/инструкцији Министарства финансија) у износу од 23.800 КМ, признат је два пута по истом основу (по извршеној уплати трансфера, умјесто да се затвори потраживање по основу трансфера унутар исте јединице власти, грешком је по други пут евидентиран трансфер унутар исте јединице власти), што није у складу са чланом 109. став (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18). По наведеном основу прецијењена су потраживања по основу трансфера унутар исте јединице власти и трансфер унутар исте јединице власти за износ од 23.800 КМ. Такође, резултат текуће године (исказан на генералном - општем организационом коду), је прецијењен за наведени износ. У 2024. години је извршена исправка материјално значајне грешке по наведеном основу, тако да за исто није дата препорука.

Трасфери унутар исте јединице власти исказани на фонду 05 у износу од 88.800 КМ односе се на трансфер средстава Компензационог фонда Републике Српске на име расхода које је Управа цивилне заштите имала у вези спречавања ширења заразе афричке куге свиња.

Приходе обрачунског карактера чине приходи у натури од 307.329 КМ и остали приходи обрачунског катрактера од 71.446 КМ.

У 2023. години Влада Јапана је Управи цивилне заштите донирала два теренска возила Toyota Land Cruiser са резервним дијеловима у укупној вриједности од 220.473 КМ.

По основу НАТО програма „Наука за мир и сигурност“, односно пројекта „Напредна регионална координација у несрећама – NICS“, Управи цивилне заштите је крајем 2019. године дата на коришћење опрема у вриједности од приближно 40.000 еура. Крајем 2022. године наведена опрема је предата у власништво Управе цивилне заштите, а након добијања података од донатора о појединачној вриједности опреме, у 2023. години је опрема евидентирана у укупној вриједности од 79.033 КМ.

Остали приходи обрачунског карактера односе се на приход и потраживања од ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске по основу рефундације плата приправника.

Примици се односе на остале примитке из трансакција са другим јединицама власти, односно примитке од фондова социјалног осигурања по основу наплаћених

потраживања за породилшко одсуство (22.863 KM) и примитке по основу боловања (60.990 KM).

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 11.028.224 KM (фонд 01 у износу од 9.325.443 KM, фонд 02 од 1.280.399 KM, фонд 03 од 231.620 KM и фонд 05 од 190.762 KM), а односе се на текуће расходе у износу од 8.320.755 KM (фонд 01 од 7.757.077 KM, фонд 02 од 301.694 KM, фонд 03 од 182.361 KM и фонд 05 од 79.623 KM), расходе обрачунског карактера од 1.135.211 KM (фонд 01 од 1.128.223 KM, фонд 03 од 6.786 KM и фонд 05 од 202 KM), трансфере унутар исте јединице власти од 126.013 KM (фонд 03 од 23.800 KM и фонд 05 од 102.213 KM), издатке за нефинансијску имовину од 1.108.167 KM (фонд 01 од 102.065 KM, фонд 02 од 978.705 KM, фонд 03 од 18.763 KM и фонд 05 од 8.724 KM) и остале издатке од 338.078 KM исказане на фонду 01.

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи се односе на расходе за лична примања запослених и расходе по основу коришћења роба и услуга.

Расходи за лична примања запослених су исказани у цјелости на фонду 01, у износу од 6.657.678 KM. Чине их расходи за бруто плате запослених (6.106.594 KM), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (322.711 KM), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (155.478 KM) и отпремнине и једнократне помоћи (бруто) у износу од 72.895 KM.

Расходе за бруто плате запослених чине расходи за основну плату након опорезивања (3.098.823 KM), расходи за основну плату – порез на доходак (229.993 KM), расходи за увећање основне плате по основу радног стажа (205.096 KM), расходи за увећање основне плате по основу рада ноћу (58.483 KM), расходи за увећање основне плате по основу рада у дане празника (41.855 KM), расходи за увећање основне плате по основу теренског рада (220.228 KM), расходи за увећање основне плате за отежане услове рада (197.477 KM), расходи за увећање основне плате – порез на доходак (56.085 KM) и расходи за збирне доприносе на плату (1.998.564 KM).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине расходи за накнаде за превоз на посао и са посла (143.934 KM), расходи за остале накнаде за превоз и смјештај (3.108 KM), јубиларне награде (14.259 KM), расходи за награде за посебне резултате у раду (32.129 KM), расходи за накнаде по основу награда – порез на доходак (6.084 KM), дневнице за службена путовања у земљи и иностранству (61.210 KM), расходи за пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање (38.320 KM) и порези и доприноси на накнаде (29.751 KM).

Расходе за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата највећим дијелом чине расходи за накнаду плата за вријеме боловања који се не рефундирају (80.578 KM) и расходи за порез и збирне доприносе на накнаду плата које се не рефундирају (64.078 KM).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (бруто) односе се на отпремнине према колективном уговору (35.282 KM) и новчане помоћи у случају смрти члана уже породице и теже болести (37.613 KM).

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 1.663.077 KM (фонд 01 од 1.099.399 KM, фонд 02 од 301.694 KM, фонд 03 од 182.361 KM и фонд 05 од 79.623 KM), а односе се на расходе по основу закупа (13.516 KM), расходе утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга од 242.502 KM (фонд 01 од 176.787 KM, фонд 03 од 17.602 KM и фонд 05 од 48.113 KM), режијског материјала од 19.784 KM, материјала за посебне намјене од 57.124 KM (фонд 01 од 28.552 KM и фонд 05 од 28.607 KM), текућег одржавања од 90.568 KM (фонд 01 од 90.280 KM и

фонд 05 од 288 КМ), путовања и смјештаја 398.645 КМ (фонд 01 од 396.030 КМ и фонд 05 од 2.615 КМ), стручних услуга од 248.058 КМ (фонд 01), одржавања јавних површина и заштите животне средине од 164.759 КМ (фонд 03) и остале некласификоване расходе од 428.024 КМ (фонд 01 од 126.330 КМ и фонд 02 од 301.694 КМ).

Дио рачуна, није признат у периоду настанка обавезе (дио рачуна из 2024. године, евидентиран је у 2023. години, а дио из 2023. у 2022. години), што није у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је прописано да се расходи признају на обрачунском основу, у периоду у коме је обавеза настала без обзира да ли је извршено и само плаћање. Због наведеног начина евидентирања, расходи роба и услуга и обавезе из пословања прецијењени су у најмањем износу од 32.230 КМ, а потцијењен резултат текуће године (исказан на генералном - општем организационом коду). Такође, потцијењени су издаци за набавку превозних средстава за 78.519 КМ (односе се на царинске дажбине и трошкове шпедиције везане за набавку хеликоптера по рачунима из 2023. године, који су евидентирани у 2022. години), што није у складу са чланом 96. став (4) наведеног Правилника.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом се односе на расходе утрошка енергије (електрична енергија и гријање) од 84.736 КМ, услуге коришћења фиксних телефона (10.834 КМ), мобилних телефона (24.855 КМ), поштанске и интернет услуге (14.623 КМ) и услуге превоза, исказане на фонду 03 од 17.602 КМ (услуге превоза грађевинских машина послатих у Републику Словенију као помоћ у санацији штета од поплава) и фонду 05 од 48.113 КМ (услуге превоза угинулих животиња од заразне болести афричке куге свиња).

Расходи материјала за посебне намјене исказани на фонду 01 односе се на деминерски материјал неопходан за рад у минском пољу и расходе за храну за специјално обучене псе, а на фонду 05 на материјал за дезинфекцију и набавку хране за припаднике тима Управе цивилне заштите који је радио на спречавању ширења афричке куге свиња. Међутим, према одлуци директора дио средстава евидентираних на фонду 05 у износу од 11.670 КМ утрошен је за набавку материјала за помоћ физичком лицу за санацију штете проузороковане олујним невременом.

Расходи текућег одржавања највећим дијелом се односе на одржавање превозних средстава (63.458 КМ) и одржавање специјалне опреме (7.415 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се највећим дијелом односе на расходе по основу утрошка нафте и нафтних деривата (260.326 КМ), смјештаја на службеним путовањима у земљи (20.189 КМ) и расходе по основу јавног превоза на службеним путовањима у иностранству (98.430 КМ), од чега се на трошкове превоза чартер летом чланова тима за урбано трагање Управе цивилне заштите, који су учествовали у пружању међународне помоћи народу Турске у активностима отклањања последица земљотреса, односи износ од 78.233 КМ.

Расходи за стручне услуге највећим дијелом се односе на расходе осигурања запослених - примарно деминера од (124.769 КМ), расходе за осигурање возила (41.987 КМ) и расходе услуга љекарских прегледа (39.925 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине исказани су на фонду 03 у износу од 164.759 КМ, а односе се на расходе ангажовања двије грађевинске машине – багер гусјеничар (у трајању од 20 дана) као помоћ на санацији штета изазваних поплавама у Републици Словенији.

Остали некласификовани расходи у највећем дијелу се односе на расходе за стручно усавршавање и теренске вјежбе припадника специјалних јединица за заштиту и спасавање од 301.694 КМ исказаних на фонду 02, расходе за рад ван радног односа

по основу уговора о дијелу (79.471 KM) и расходе за таксе и накнаде за регистрацију возила (21.774 KM) исказаних на фонду 01.

Препоручује се директору да обезбједи да се књиговодствено евидентирање расхода и издатака за нефинансијску имовину, врши у складу са чланом 93. став (2) и 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 1.135.211 KM (на фонду 01 у износу од 1.128.223 KM и фонду 03 од 6.786 KM), а односе се на набавну вриједност реализованих залиха, расходе по основу амортизације и расходе од усклађивања вриједности имовине.

Набавна вриједност реализованих залиха исказана је у износу од 34.628 KM (на фонду 01 у износу од 27.640 KM и фонду 03 од 6.786 KM), а односи се на вриједност залиха ауто гума, одјеће, обуће и сл. издатих у употребу исказаних на фонду 01, а на фонду 03 на набављену обућу за учеснике међународне акције пружања помоћи Републици Словенији.

Расходи по основу амортизације сталних средстава у 2023. години, исказани су у износу од 1.099.070 KM. Након извршеног пописа имовине и обавеза, расходована је опрема садашње вриједности од 865 KM, а у износу од 3.044 KM садашња вриједност отуђене опреме из Подручне јединице у Бијељини.

Монтажни контејнери набавне вриједности од 680.865 KM (исправка вриједности 197.228 KM) су амортизовани по стопи од 10%, што није у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16), којим је за наведену врсту објеката прописана стопа амортизације од 3% (за примјену другачијих стопа од прописаних, није донесен интерни акт, сходно члану 5. наведеног Правилника). Ефекат више обрачунате амортизације у 2023. години износи 47.661 KM, а за период 2020-2022. година 90.411 KM (укупно 138.072 KM). По наведеном основу потцијењени су зграде и објекти у најмањем износу за 138.072 KM, а прецијењена исправка вриједности наведене имовине за исти износ и расходи по основу амортизације пословних објеката за 47.661 KM. Такође, потцијењени су резултат текуће године за 47.661 KM и резултат ранијих година за износ од 90.411 KM, исказани на генералном – општем организационом коду.

Расходи од усклађивања вриједности имовине исказани су у износу од 1.500 KM, а односе се на корекцију редовних и спорних потраживања.

Препоручује се директору да обезбједи да се обрачун амортизације врши у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике, а у случају одступања од прописаних амортизационих стопа, донесе одговарајући интерни акт сходно члану 5. наведеног Правилника.

6.1.2.3. Издаци

Издаци су исказани у износу од 1.446.245 KM (на фонду 01 у износу од 440.143 KM, фонду 02 у износу од 978.705 KM, фонду 03 од 18.673 KM и фонду 05 у износу од 8.724 KM), а односе се на издатке за нефинансијску имовину (1.108.167 KM) и остале издатке (338.078 KM).

Издаци за нефинансијску имовину односе се на издатке за набавку постројења и опреме од 1.077.395 KM (на фонду 01 у износу од 78.282 KM, фонду 02 у износу од 978.705 KM, фонду 03 од 11.887 KM и фонду 05 у износу од 8.521 KM) и издатке за

залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и слично од 30.771 КМ (на фонду 01 од 23.783 КМ, фонду 03 од 6.786 КМ и фонду 05 од 202 КМ).

Издаци за набавку постројења и опреме исказани на фонду 01, највећим дијелом се односе на издатке за набавку донираних и половних моторних возила – увозне царине, порези по основу промета који се не могу рефундирати и слично (10.375 КМ), набавку рачунарске опреме (11.589 КМ), видео надзора за објекат у Трну (8.703 КМ) и опреме за цивилну заштиту (37.738 КМ). У издатке за набавку постројења и опреме грешком су укључени и трошкови прве регистрације возила набављених у 2023. години (објашњено у тачки 6.2.1. овог Извјештаја).

Издаци за набавку превозних средстава (хеликоптер), потцијењени су у најмањем износу од 78.519 КМ (објашњено у тачки 6.1.2.1. овог Извјештаја).

У износу од 978.705 КМ на фонду 02 је извршена резервација средстава за набавку ватрогасне опреме у складу са набавком која је покренута крајем 2023. године, јер је претходни поступак поништен због тога што ниједна понуда није била прихватљива. У априлу 2024. године и наведени поступак је поништен, а до завршетка ове ревизије није покренута нова процедура јавне набавке.

Издаци за набавку постројења и опреме исказани на фонду 03 односе се на набавку униформи и алпинистичке опреме (11.887 КМ) за учеснике међународне акције пружања помоћи Републици Словенији коју су у току 2023. године погодиле поплаве, а издаци за набавку залиха ситног инвентара, одјеће и обуће (по истом основу) износе 6.786 КМ.

Издаци за набавку постројења и опреме исказани на фонду 05 (8.521 КМ), односе се на набавку лап-топ рачунара и леђних прскалица за дезинфекцију.

Остали издаци се односе на издатке у земљи за отплату неизмирених обавеза из ранијих година и остале издатке из трансакција са другим јединицама власти који су исказани на фонду 01.

Издаци у земљи за отплату неизмирених обавеза из ранијих година исказани су у износу од 279.868 КМ, а односе се на обавезе из ранијег периода по основу увећања основне плате запослених за отежане услове рада обрачунатих ретроактивно за период март/2019 – децембар/2022, на основу акта о процјени ризика. Обрачун за период април-децембар 2022. године (95.756 КМ), извршен је након што је истекла важност наведеног акта (шире објашњено у тачки 3. овог Извјештаја).

Евидентирање издатака је извршено у периоду у коме нису измирене наведене обавезе (обавезе су измирене у јануару 2024. године), што није у складу са чланом 105. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је прописано да се издаци који настају по основу измирења обавеза из претходних година који нису теретили расходе (осим обрачунских), евидентирају у моменту измирења тих обавеза. По наведеном основу, издаци у земљи за отплату неизмирених обавеза из ранијих година прецијењени су за износ од 279.868 КМ.

Издаци из трансакција са другим јединицама власти исказани су у износу од 58.210 КМ, а односе се на издатке за накнаде плата за породилско одсуство које се рефундирају од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске (27.968 КМ) и издатке за накнаде плата за боловање које се рефундирају од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (30.242 КМ).

Препоручује се директору да обезбиједи да се издаци који настају по основу измирења обавеза из претходних година, који нису теретили расходе (осим обрачунских), евидентирају у складу са чланом 105. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2. Имовина, обавезе и извори

На дан 31.12.2023. године укупна имовина исказана је у нето вриједности од 20.033.837 КМ (брuto вриједности 27.046.220 КМ и исправке вриједности 7.012.383 КМ), а чини је нефинансијска имовина и финансијска имовина и разграничења.

Укупне обавезе су исказане у износу од 1.187.174 КМ, а укупни властити извори у износу од 2.440 КМ.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијску имовину у потпуности чини нефинансијска имовина у сталним средствима, а која се односи на произведену сталну имовину, непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 9.197.584 КМ нето вриједности (брuto вриједности 16.208.467 КМ и исправке вриједности 7.010.883 КМ), а чине је зграде и објекти, постројења и опрема, биолошка имовина и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти су исказани у износу од 5.540.769 КМ нето вриједности (брuto вриједности 5.928.633 КМ и исправке вриједности 387.884 КМ), а највећим дијелом се односе на пословни објекат Управе цивилне заштите који се налази у Источном Сарајеву, пословни објекат у Угљеву и монтажне контејнере.

Зграде и објекти су потцијењени у најмањем износу за 138.072 КМ, а прецијењена исправка вриједности наведене имовине за исти износ, због више обрачунате амортизације (објашњено у тачки 6.1.2.2. извјештаја).

Након проведене процедуре јавне набавке (путем јавног конкурса из 2022. године) извршена је набавка објекта за потребе оснивања Центра за обуку и интервенције на подручју Подручног одјељења цивилне заштите у Бијељини у вриједности од 4.000.000 КМ. Увидом у власничку документацију и процјену некретнине коју је на захтјев Управе цивилне заштите урадио вјештак грађевинске струке, утврђено је да предметну некретнину чини припадајуће земљиште, инфраструктура, паркинг мјеста и остале површине од 12.013 м² (од чега површина земљишта испод објеката износи 805 м²), стамбено-пословни објекат (425 м² корисне површине) и остали објекти, пословне, стамбене и помоћне зграде (1.168 м² корисног простора).

Наведени објекат је стављен у употребу у јануару 2023. године (амортизација објекта за 2023. годину није вршена). Управа цивилне заштите, прије стављања некретнине у употребу, није извршила обрачун земљишта и појединачних објеката наведене некретнине, већ је предметна некретнина, по набавној вриједности, у цјелости евидентирана као канцеларијски објекти и простори, што није у складу са параграфом 74 МРС - ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема којим је прописано да су земљиште и објекти одвојива средства и да се обрачунавају одвојено чак и када су стечени заједно.

Управа цивилне заштите је 2020. године набавила 61 монтажни контејнер (набавне вриједности од 375.699 КМ), који су кориштени као тријажни пунктови у јавним здравственим установама у Републици Српској у вријеме COVIDA, а у 2021. години 52 монтажна контејнера (набавне вриједности од 304.233 КМ), за потребе смјештаја грађана Републике Српске који су због елементарних и других катастрофа остали без стамбеног простора. Наведена средства, након што је престала потреба од стране корисника и даље су стационирана код истих. Није документовано да је извршен надзор над истим од стране Управе цивилне заштите.

Постројења и опрема су исказани у укупном износу од 3.637.852 КМ нето вриједности (брuto вриједности 10.219.276 КМ и исправке вриједности 6.581.424 КМ). Нето вриједност опреме највећим дијелом чине моторна и теренска возила (815.132 КМ),

канцеларијска опрема (17.675 KM), комуникациона и рачунарска опрема (108.418 KM), грејна и расхладна опрема (33.230 KM), опрема за цивилну заштиту (2.304.333 KM), производно услужна опрема (100.199 KM) и остала постројења и опрема (257.033 KM).

Моторна и теренска возила највећим дијелом су стечена путем донација, а код њиховог почетног признавања, у набавну вриједност већине истих су укључени и трошкови прве регистрације возила, што није у складу са параграфом 30 MPC-JC 17 – Некретнине постројења и опрема. Наведена пракса је присутна више година уназад, а у 2023. години трошкови прве регистрације возила добијених из донација капитализовани су у најмањем износу од 3.136 KM.

Опрема за цивилну заштиту коју је у 2023. године Управа цивилне заштите добила од Аустријске агенције за добротворну помоћ, није евидентирана (документ о донацији достављен је 22.05.2023. године у коме нису наведене појединачне цијене, а рјешење о царинском ослобађању је донесено 10.08.2023. године). Вриједност опреме, према извршеној процјени из марта/2024. године износи 115.286 KM. Управа цивилне заштите није извршила почетно признавање опреме и залиха ситног инвентара, заштитне одјеће, обуће добијеног из донације, по фер вриједности на датум стицања, што није у складу са чланом 27. и 60. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

По основу утврђеног дијела мања опреме која није искњижена из пословних књига (објашњено у тачки 3. овог Извјештаја), опрема за цивилну заштиту је прецијењена за садашњу вриједност од 34.922 KM.

Дио опреме за цивилну заштиту значајне вриједности (ронилачка опрема, водене пумпе, исушивачи, генератор агрегати, шатори, моторна возила, приколице и др.), дат је на коришћење другим правним лицима, за ублажавање посљедица у ванредним ситуацијама (поплаве, земљотреси и у вријеме COVIDA) у 2023. и претходним годинама. Као и за уступљене објекте (монтажне контејнере), тако и за опрему која је дата на коришћење, Управа цивилне заштите није вршила провјеру стања у којем се налазе наведени објекти и опрема и да ли за истом још увијек постоји потреба од стране корисника, а у циљу заштите, правилног поступања са истом и одређивања будућег статуса ових средстава (Одлукама директора дио опреме је дат на коришћење на неодређени временски период, а дио за вријеме трајања ванредних ситуација које су окончане).

Биолошка имовина се односи на два специјално обучена пса за откривање мина.

Нематеријална произведена имовина која је у цјелости амортизована (набавна и исправка вриједности износи 12.262 KM), односи се на рачунарске програме.

Непроизведена стална имовина односи се на вриједност земљишта пословне зграде Управе цивилне заштите. Није извршен обрачун вриједности земљишта површине од 12.013 м² Центра за обуку и интервенције на подручју Подручног одјељења цивилне заштите у Бијељини.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми највећим дијелом се односи на пословни објекат Логистичко-мобилизацијског центра заштите и спасавања у Бања Луци -Трн од 9.980.000 KM и хеликоптер од 538.243 KM.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **пословни објекти и земљиште који су стечени заједно (у једној пословној трансакцији), приликом почетног признавања, сходно параграфу 74. MPC - JC 17 - Некретнине, постројења и опрема, обрачунају и евидентирају посебно (исти чине одвојива средства),**

- *изврши увид у стање уступљених објеката и опреме на привремено коришћење, у сврху заштите, дефинисања будућег статуса и лоцирања наведених средстава и*
- *почетно признавање опреме и залиха ситног инвентара, заштитне одјеће и обуће добијене из донације, врши по фер вриједности на датум стицања у складу са чланом 27. и 60. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и у складу са параграфом 30. МРС-ЈС 17 – Некретнине постројења и опрема.*

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења су исказани у износу од 164.296 КМ бруто вриједности, 1.500 КМ исправке вриједности и 162.796 КМ нето вриједности, а односе се на краткорочну финансијску имовину и разграничења.

Краткорочну финансијску имовину и разграничења чине краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 90.756 КМ бруто вриједности, 1.500 КМ исправке вриједности (сумњива и спорна потраживања) и 89.256 КМ нето вриједности, а односе се на потраживања од запослених (3.456 КМ) у вези мањкова утврђених пописом имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и остала краткорочна потраживања (87.300 КМ), која се односе на потраживања од ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске за рефундацију плата приправника за период 2021-2023. година, од којих је потраживање из 2021. године у износу од 1.500 КМ пренесено на сумњива и спорна потраживања.

Потраживања од запослених односе се на вриједност опреме која је Одлуком директора о утврђивању разлике по попису, односно дијела утврђеног мањка опреме, стављена на терет задужених лица у висини садашње вриједности наведене опреме. У значајном дијелу, предметна опрема је у цјелости или већим дијелом амортизована, Управа цивилне заштите није вршила процјену фер вриједности недостајуће опреме упоредном методом, односно на бази процјене фер вриједности постојеће опреме истих или сличних карактеристика. Набавна вриједност опреме износи 37.749 КМ, а одговорна лица су се теретили у висини садашње вриједности од 3.468 КМ, а за дио мањка опреме, која је у цјелости амортизована, у наведеној одлуци није дефинисан начин надокнаде утврђеног мањка.

Нису исказана потраживања за накнаду мањкова за дио утврђеног мањка опреме у најмањем износу од 34.922 КМ (шире објашњено у тачки 3. овог Извјештаја).

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 10.894 КМ, а највећим дијелом се односе на краткорочно разграничене расходе од 8.735 КМ (по основу аванса за набавку горива за хеликоптер који није затворен на дан билансирања).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана је у износу од 38.846 КМ бруто и нето вриједности, по основу боловања које се рефундира од Фонда здравственог осигурања од 33.740 КМ и породилског одсуства које се рефундира од Фонда дјечије заштите од 5.106 КМ.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти исказана су у износу од 23.800 КМ и иста су прецијењена за наведени износ (објашњено у тачки 6.1.1. овог Извјештаја).

6.2.3. Обавезе и разграничења

Укупне обавезе и разграничења Управе цивилне заштите на дан 31.12.2023. године исказане су у износу од 1.187.174 КМ и у потпуности се односе на краткорочне обавезе и разграничења које чине обавезе за лична примања запослених и обавезе из пословања.

Обавезе за лична примања запослених су исказане у износу 868.227 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (800.760 КМ) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (67.467 КМ) за децембар 2023. године које су измирене у јануару 2024. године.

Обавезе из пословања су исказане у износу од 318.947 КМ, а односе се на обавезе према добављачима за набавку сталне имовине, роба и услуга у земљи (306.637 КМ) и бруто обавезе према физичким лицима по основу уговора о дјелу (12.311 КМ).

Обавезе из пословања су прецијењене за износ од 32.230 КМ (објашњено у тачки 6.1.2.1. овог Извјештаја).

До 28.02.2024. године измирене су обавезе из 2023. године у укупном износу од 1.113.305 КМ.

Мултилатералном компензацијом (6 компензација) измирене су обавезе у укупном износу од 247.718 КМ.

6.2.4. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 2.440 КМ, а односе се на резерве по основу процјене комуникационе опреме (мобилни телефони) добијене из донација у ранијим годинама.

6.2.5. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2023. године, у Управи цивилне заштите није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на ванбилансним позицијама.

6.3. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу достављеног Прегледа судских спорова, против Управе цивилне заштите као тужене стране на дан 31.12.2023. године, воде се три судска спора процијењене вриједности од 60.000 КМ, који могу имати утицаја на потенцијалне обавезе.

У судском спору чији је основ накнада штете, процијењене вриједности од 60.000 КМ легитимисане стране у поступку, осим Управе цивилне заштите су и Република Српска, односно Министарство финансија, Министарство локалне управе и самоуправе и Босна и Херцеговина, односно Министарство цивилних послова и комуникација, Комисија за деминирање и Центар за уклањање мина Босне и Херцеговине. Основни суд у Добоју је донио Пресуду којом је дјелимично уважен тужбени захтјев, на коју је Правобранилаштво Републике Српске уложило жалбу. Два парнична судска спора односе се на спорове из радног односа, од којих је по једном судском спору по извршним судским рјешењима тужиоцу исплаћен износ од 23.894 КМ, а основ другог радног спора је приједлог за одређивање мјере обезбјеђења.

6.4. Образложења уз финансијске извјештаје

У Образложењима уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. године су објелодањене неопходне опште информације о Управи цивилне заштите, информације о основама за састављање финансијских извјештаја и информације о примијењеним рачуноводственим политикама. Такође, сачињена Образложења упућују на повезане информације презентоване у Прегледу прихода, примитака,

расхода и издатака и Прегледу имовине, обавеза и извора у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Божидар Кувелџа, с.р.

Нада Лазаревић, с.р.